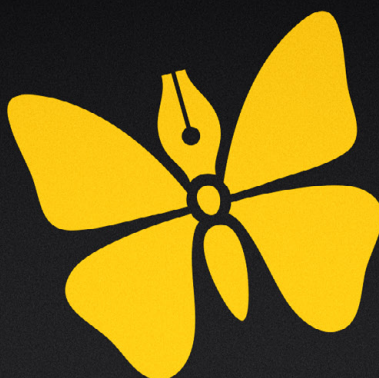


```
*****  
**      APPLE WRITER 1.0      **  
**      COPYRIGHT 1979 APPLE COMPUTER INC  **  
**      EDITOR MENU          **  
*****  
YOU MAY CHOOSE FROM THE FOLLOWING -  
  
<E> EDIT FILE IN MEMORY  
<A> INITIALISE NEW FILE  
<L> LOAD FROM DISK  
<S> SAVE TO DISK  
<P> PRINT FILE  
<Q> QUIT  
SELECT : 0
```


Jak na Ulysses

Ticho, slova, flow – zenová zahrada pro psaní

Jak na... ■ Michal Kaczor

Jenom text a pracovní plocha – černé na bílém. Nic víc. Je to jako psaní formou meditace. Nadechnout, vydechnout, psát – no a teprve když dopíšete poslední větu, přichází ladění detailů. Ulysses totiž motivuje k soustředění se na jedinou věc, kreativní proces, kde hlavní roli hrají slova a nikoliv nastavování editoru a formátování textu. Nejdřív psaní, potom hraní.

Psaní je kreativní proces. Ačkoli nám v tomto směru leccos usnadňuje AI, troufám si říct, že lidé s láskou k opravdovému psaní určitě nezmizí z povrchu zemského. Ať už se jedná o nadšené amatéry, copy-writery nebo profesionální spisovatele.

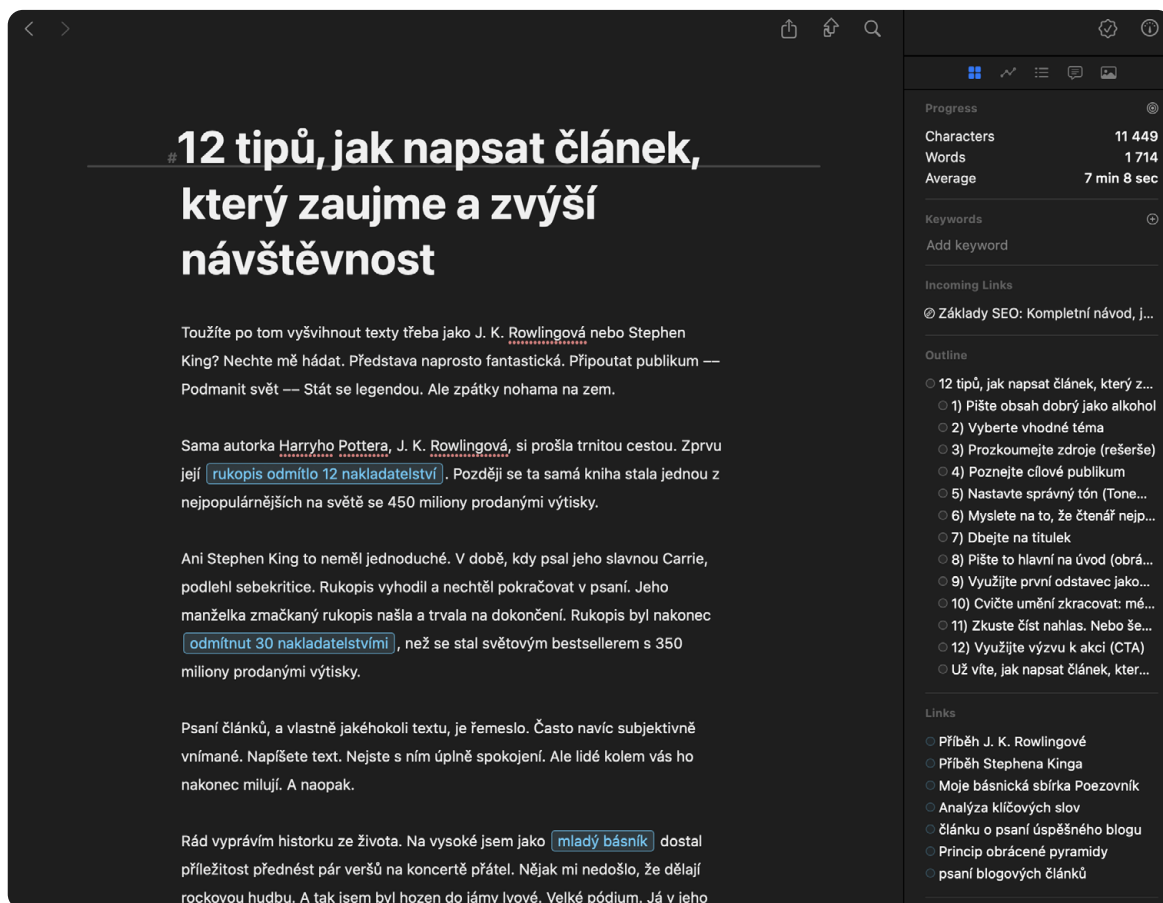
Většina z nich mi jistě potvrdí, že k psaní patří symbolické „políbení múzy“. A největším nepřítelem je naopak prokrastinace. Nebo méně podstatné věci typu hledání funkcí v editoru, přemýšlení nad zarovnáním obrázků, velikostí a barvou písma nebo další situace, kdy pisatel bojuje s rozptýlením.

Ulysses je pak odpovědí na řečnickou otázku: Co kdybych měl nástroj, který mě teď nechá jen psát – a všechno ostatní mohu s klidem odsunout na potom?

Ulysses je minimalistický editor s maximálním nasazením (nejen) pro ty, kteří při psaní očekávají profesionální tvůrčí prostředí a možnosti práce s textem.

ULYSSES JAKO VÝJIMKA POTVRZUJÍCÍ PRAVIDLO

Textových editorů je spousta a většina sdílí společný rys – vznikly se zaměřením na zpracování textu, nikoliv na samotný proces psaní.

Microsoft Word je standardem pro (ne)korporátní kanceláře, Dokumenty Google zase pro kreativní týmy a vzdálenou spolupráci. Apple Pages pak propojují eleganci s jednoduchostí pro „jablečnou“ komunitu.

Ulysses se mezi editory odlišuje samotnou podstatou. Nabízí prostředí podřízené jedinému cíli – totiž pomoci autorovi psát. V době, kdy většina aplikací nešetří funkcemi, může Ulysses působit dokonce až staromódně.

Netradiční název editoru odkazuje na román Ulysses (Odysseus) od Jamese Joyce. Aplikaci vytvořili zakladatelé Marcus Fehn a Max Seeleemann. Primárně jako nástroj pro autory, kteří chtějí psát často, systematicky a bez zbytečného vyrušování.

Editor je totiž od základu postavený na myšlence, že méně může při psaní znamenat více – žádné zbytečné funkce, žádné rušivé prvky. Jen čisté, přehledné prostředí v duchu filosofie Applu.

NEJDŘÍV FORMULUJTE IDEJE, PAK FORMÁTUJTE TEXT

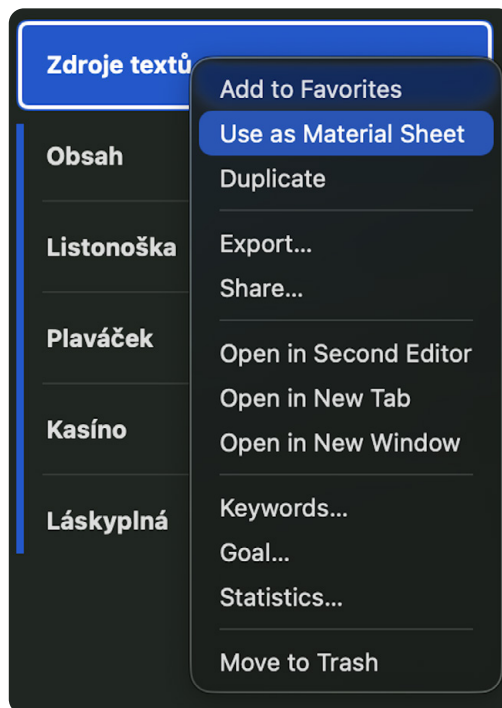
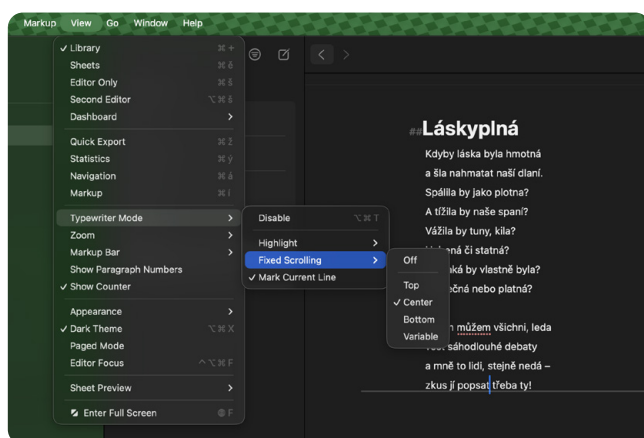
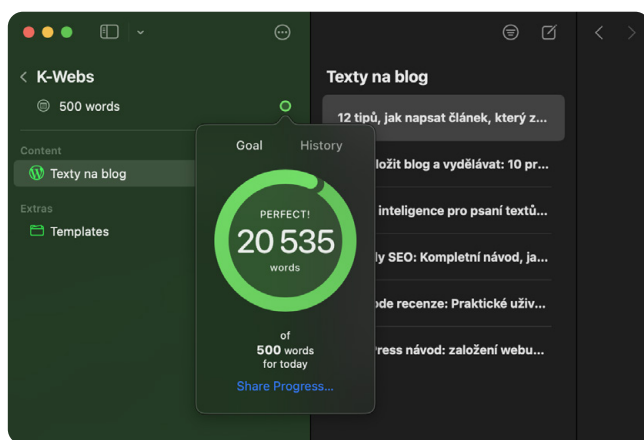
Většina editorů je navržena tak, abyste při psaní zároveň řešili vzhled textu a další záležitosti. Ulysses tento zavedený řád obrací. Přichází totiž se

svérázným přístupem – nejdříve formulujte myšlenky, poté se věnujte formátování textu a dalším vedlejším věcem.

Místo klasických nástrojů v menu využívá Ulysses jednoduchý **značkovací jazyk Markdown**, který podporuje plynulé psaní jednoduchými formátovacími značkami (konkrétním příkladům se budu věnovat později v textu).

Díky tomu při psaní nemusíte sahat po myši nebo trackpadu ani hledat tlačítka v horní liště. Mozek se soustředí čistě na obsah. A to je přesně to, co při tvorbě textů potřebujete. Samotná aplikace stojí na třech pilířích, které tuto odlišnost zosobňují:

- **ORGANIZACE.** Všechno má své místo v jedné knihovně synchronizované přes iCloud. Můžete vytvářet projekty, organizovat je do skupin, označovat barvami a ikonkami.
- **PSÁNÍ BEZ VYRUŠOVÁNÍ.** Čistý editor, kde vidíte jen text. Žádné nástroje, rušivé menu, rozptylování. Můžete si také nastavit cíle psaní a snadno sledovat pokrok v reálném čase.
- **PROFI EXPORT LUSKNUTÍM PRSTŮ.** Tady Ulysses exceluje. Můžete exportovat do prostého textu, HTML, ePub, PDF nebo DOCX. Existuje

dokonce knihovna **exportních stylů a barevných schémat editoru**, kde komunita sdílí šablony pro knihy, diplomky, business reporty, manuskripty a podobně.

JAK S ULYSSES EFEKTIVNĚ PRACOVAT

Pojďme si nyní ukázat konkrétní workflow od založení literárního díla až po jeho publikaci.

ZALOŽENÍ SKUPINY

Začněte vytvořením nové **SKUPINY (GROUP)**. Každá skupina pak seskupuje **LISTY (SHEETS)** a může se větvit na podskupiny. Lze ji označit konkrétní barvou a libovolnou ikonou z výběru.

Příklad: Založíte si hlavní skupinu s názvem **Poezie (GROUP)**, která bude obsahovat jednotlivé básnické sbírky v podobě podskupin. Po rozkliknutí konkrétní sbírky uvidíte jednotlivé básně (**SHEETS**). Vše máte přehledně na jednom místě, ale zároveň oddělené od ostatních skupin a projektů. Můžete si tak vytvořit osobitý systém správy.

PSÁNÍ S CÍLI V RÁMCI PROJEKTŮ

V Ulysses si také můžete založit konkrétní Projekt, ve kterém lze nastavovat pisatelské cíle.

Například – **NAPSAT 500 SLOV DENNĚ**. Ulysses vám poté ukazuje průběžný pokrok. U textů si navíc můžete přidat i **DEADLINE**. To může být pro řadu autorů motivující.

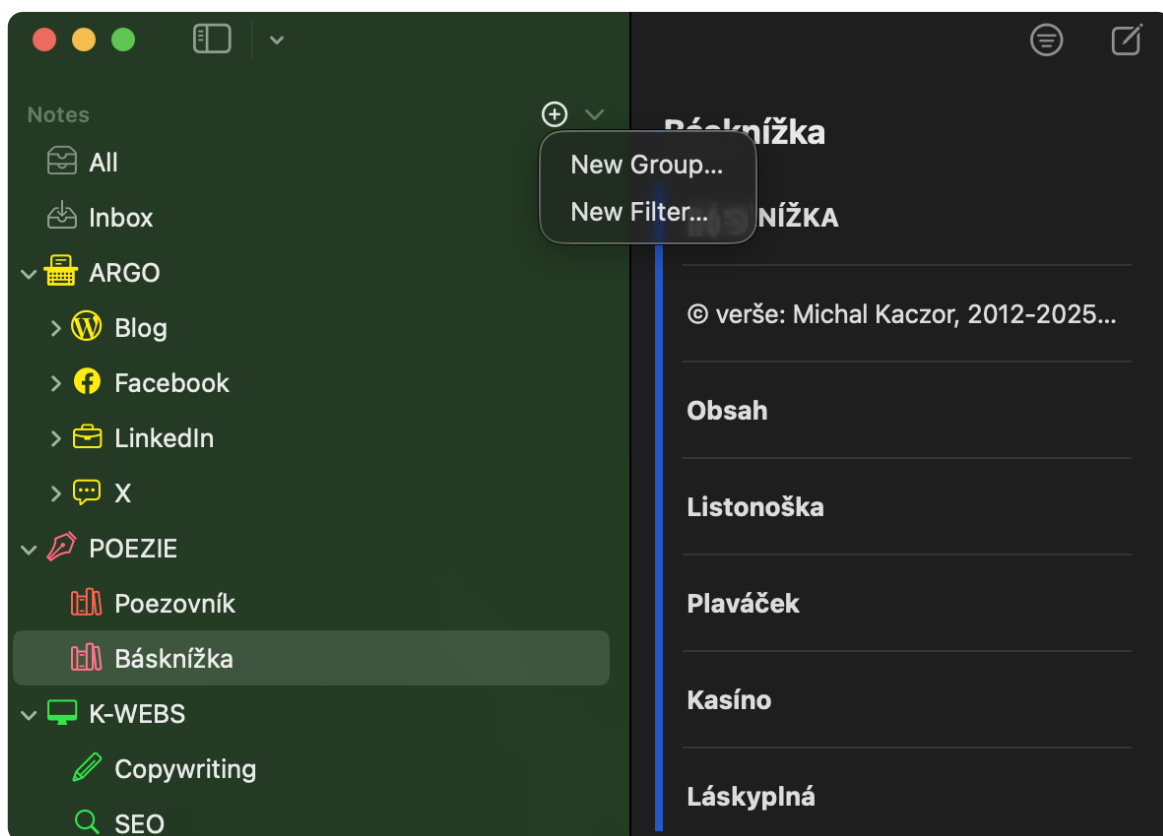
STRUKTURA A PŘEHLED

Ulysses využívá jednoduchý **ZNAČKOVACÍ JAZYK MARKDOWN**. Vše se zapisuje pomocí snadno zapamatovatelných symbolů – například:

- # – hlavní nadpis (H1)
- ## – nadpis druhé úrovně (H2)
- ### – nadpis třetí úrovně (H3)
- *kurzíva* nebo kurzíva – kurzíva
- **tučně** – tučné písmo
- nebo * – odrážky
- 1. – číslovaný seznam
- > citát – citace nebo zvýrazněný odstavec
- [text](odkaz) – vložení odkazu

Po několika dnech si tento systém osvojíte a psaní bude mít díky tomu přirozený rytmus – ruce zůstanou na klávesnici a sami uvidíte, že myš ani trackpad už nebudete potřebovat.

Díky **POSTRANNÍMU PANELU DASHBOARD** pak kdykoli vidíte přehled celého textu podle nadpisů. Jedno

kliknutí na konkrétní kapitolu vás potom přenese do konkrétní pasáže dokumentu.

MATERIAL SHEETS – VAŠE POZNÁMKY PO RUCE

Potřebujete si odkládat podklady, citace nebo výpisky, ale nechcete je mít v hlavním textu? Použijte **MATERIAL SHEET** – speciální list, který se neexportuje do finální verze. Ideální pro řešerši nebo poznámky, které potřebujete mít při psaní na dosah, ale nechcete je čtenáři ukazovat.

PŘIZPŮSOBENÍ PROSTŘEDÍ PODLE SEBE

Pod nabídkou **View** se skrývá řada funkcí, díky kterým můžete prostředí Ulysses vyladit přesně podle sebe.

Zajímavou možností je třeba **TYPEWRITER MODE** (**VIEW** → **TYPEWRITER MODE**), který umí nejen podtrhnout aktuální řádek (**MARK CURRENT LINE**), ale také udržovat aktivní řádek vždy uprostřed obrazovky (**FIXED SCROLLING** → **CENTER**) – psaní tak působí jako práce na psacím stroji a pomáhá udržovat soustředění.

Pokud vám ani to nestačí a chcete úplný minimalismus, lze aktivovat **MÓD PLNÉHO SOUSTŘEĐENÍ** (**HIGHLIGHT** → **LINE**), který zvýrazní jen aktuální řádek a vše ostatní jemně ztlumí.

Pro podporu plného soustředění můžete také skrýt všechny postranní panely (**CMD+3**), nebo přepnout na Dark/Light Mode (**OPTION+CMD+X**) – v několika kliknutích si tak vytvoříte prostředí, které neruší a nechává prostor jen pro myšlenky. Ulysses je potom skutečně minimalistický „zenový chrám“.

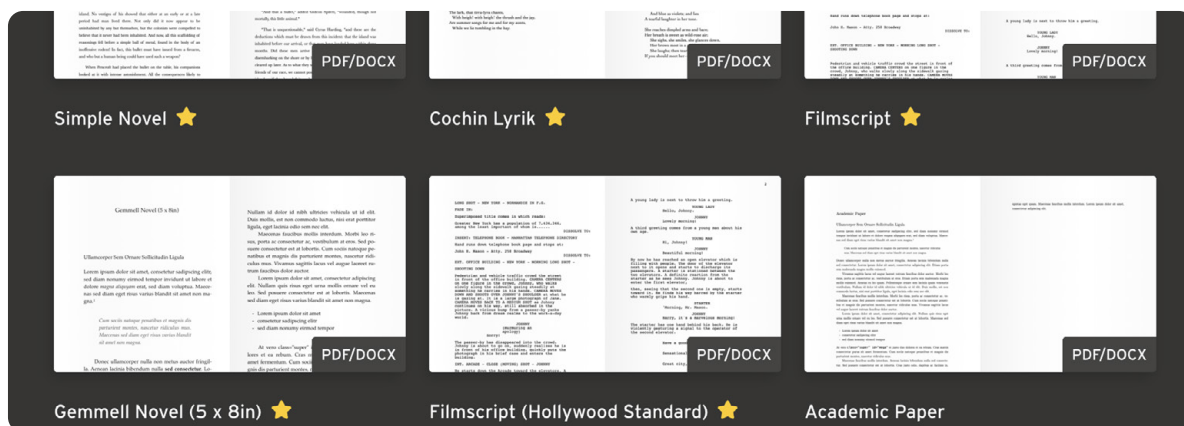
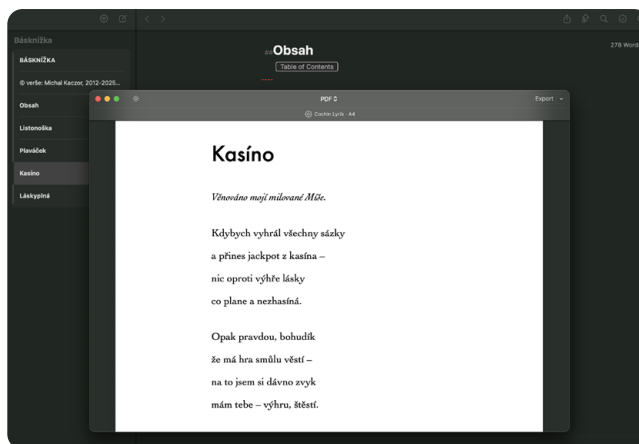
PUBLIKACE PŘÍMO NA WORDPRESS

Dokončený text můžete publikovat z Ulysses přímo na svůj blog/web. Stačí připojit účet na WordPressu, zvolit rubriky, štítky, náhledový obrázek – a během pár vteřin může být text online. Pro blogery a copywritery je to perfektní a usnadňující možnost.

EXPORT VE VLASTNÍM STYLU

Otevřete **EXPORT PREVIEW** (**SHIFT+CMD+P**), zvolte formát a styl – například **BUSINESS** pro formální vzhled, **REVISION** pro revizi textu nebo **MANUSCRIPT** pro vydavatelství. Další styly si můžete stáhnout ze [zmiňované komunitní knihovny](#), kde najdete stovky šablon – od akademických až po ty vhodné pro tisk knih nebo básnických sbírek.

Samozřejmostí je možnost styl upravit podle sebe – od fontů po mezery mezi řádky.

ULYSSES V PRAXI – MŮJ TYPICKÝ DEN S APLIKACÍ

Když otevřu MacBook, spustím Ulysses, hned v levém sloupci vidím všechny skupiny (Groups) na jednom místě. Mám je rozdělené a barevně odlišené (včetně ikonky) podle jednotlivých témat.

Když se potřebuju soustředit, rád pracuji v **TYPEWRITER** Modu se zapnutým **MÓDEM PLNÉHO SOUSTŘEDĚNÍ**. To zajišťuje skvělou filtraci od veškerých rušivých prvků, které svádí k prokrastinaci.

Jak je v podobných aplikacích navržených pro produkty Apple zvykem, všechno se okamžitě synchronizuje přes iCloud. Později proto mohu plynule pokračovat třeba na iPhoneu, a to přesně tam, kde

jsem předtím skončil na Macu. To využívám třeba ve chvíli, kdy jsem na cestách, potřebuji pracovat na textech a nemám s sebou MacBook.

A když je článek hotový, mohu jej okamžitě vyexportovat – do PDF nebo rovnou online na svůj blog. Rychle, čistě, bez zbytečných kroků navíc. Ulysses tak vrací psaní tam, kde má být – do centra pozornosti. A to je přesně to, oč tu jde.

PRO KOHO ULYSSES JE – A PRO KOHO NENÍ

Ulysses není aplikace pro všechny. Pokud jen občas napíšete nějakou poznámku nebo pracujete s komplikovanými texty včetně tabulek a poznámek pod čarou, mohou pro vás existovat lepší řešení. Ale pokud jste nadšený pisatel, Ulysses vám nabídne workflow, které se jinde těžko hledá.

Minimalistické prostředí, které vás nechá soustředit. Organizaci, která zvládne i komplexní projekty. A export, který z vašeho textu udělá hoto-vý produkt.

Je to sice investice (cca 39,99 dolarů ročně), ale těm, kteří pravidelně píšou, se rozhodně může vyplatit a přinést užžitnou hodnotu.

A když je článek hotový, mohu jej okamžitě vyexportovat – do PDF nebo rovnou online na svůj blog. Rychle, čistě, bez zbytečných kroků navíc.